

Loovtööde korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused III kooliastmes

Mõiste ja eesmärgid

Põhikooli lõpetamiseks teevad Rakvere Reaalgümnaasiumi õpilased 8. klassis läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö.

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja koostööoskust.

Loovtöö eesmärk on

- pakkuda õpilasele võimete kohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;
- arendada õpilase ajaplaneerimise oskust, tähtaegadest kinni pidamist;
- toetada õpilase loomingulise algatusvõime kujunemist;
- arendada õpilase eneseväljendus- ja esinemisoskust;
- toetada õpilase analüüsi- ja argumenteerimisoskust.

Täpsema teema valib õpilane koostöös juhendajaga. Erandkorras kokkuleppel juhendajaga võib loovtööd teha ka paaristööna.

Loovtöö liigid

Uurimistöö eeldab lähtuvalt eesmärgist materjali kogumist, analüüsimist, süstematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist. Töö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub uuritavale teemale või probleemile ning toetub allikatele. Uurimistöö eesmärk on saada täpsemat teavet uuritava teema või probleemi kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Uurimistöö sisaldab probleemi püstitust ja lahendust ning teatud nähtuste või andmete analüüsi. Uurimistöö peab olema analüüsiva iseloomuga, olulised on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused. Uurimus ei ole referaat.

Projekt on kindla eesmärgiga terviklik töö, ülesanne, üritus vm ettevõtmine, mis eeldab lähtuvalt eesmärgist ka temaatilist lühikest teoreetilist käsitlust. See on hea võimalus valitud teemal rakendada oma hobi, realiseerida oma ideid üksi või koos kaaslasega.

Loominguline töö (kunsti- või käsitöö, heliteos, raamat, tants, video vms) eeldab lähtuvalt eesmärgist idee loomist, selle elluviimist ning lühikest teoreetilist käsitlust. Töö on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav.

Loovtöö korralduse üldpõhimõtted

- Loovtöökaks valib õpilane temaatika ja koolipoolse juhendaja 7. klassi kevadel. Tööl võib olla lisaks juhendaja väljastpoolt kooli. Õpilane sõnastab idee, koostöös juhendajaga püstitab eesmärgi, koostab tegevuskava (Lisa 1.) värvilisele lehele, mis annab ülevaate õpilase edasiminekest loovtöö koostamisel. Tegevuskava on hoiul õppealajuhataja käes.
- Ühe juhendaja soovituslik koormus on maksimaalselt kolm juhendatavat.
- Loovtöö mahu ja ülesehituse määrab juhendaja.
- Juhendaja roll on suunav. Juhendaja
 - ✓ aitab õpilast teema valimisel ja tegevusplaani koostamisel;
 - ✓ soovib vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
 - ✓ jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
 - ✓ nõustab õpilast töö edukaks esitlemiseks;
 - ✓ täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
 - ✓ nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valimisel.
- Õpilane tutvub temaatilise kirjandusega. Õpilane lepib juhendajaga kokku, kuidas valitud teemat kitsendatakse, millele loovtöös keskendutakse ning kuidas loovtööd tehakse.
- Kui õpilane ise soovib loovtööna midagi praktilist teha, kindlustab materjali õpilase vanem. Õpetaja ettepanekul kooli tellimustööna valmiva praktilise töö materjalide kulu tagab kool.
- Loovtöö koosneb järgmistest osadest:
 1. *tiitelleht* - lähtub vormistusjuhendist;
 2. *sisukord* - koosneb töö jaotuse pealkirjadest ja leheküljenumbritest;
 3. *sissejuhatus* - sisaldab teemavaliku põhjendust, töö eesmärki ning selle saavutamise teid ja võtteid;
 4. *põhiosa* - annab selgituse sissejuhatuses tõstatatud eesmärkide kohta. Põhiosa annab peatükkidena ülevaate loovtööna valminud eseme(te), töövõtete ja materjalide taustast, kirjeldab töö/ürituse/uurimuse valmimise protsessi, kasutatud materjale, töövahendeid ja meetodeid;
 5. *kokkuvõte* – annab hinnangu tehtud tööle ning sellele, mida töö valmimise käigus õpiti. Kokkuvõte annab vastuse, kas töö täitis eesmärgi; mis läks kavandatust teisiti; millised olid raskused; milliseid

uusi küsimusi/ideid tekkis, mida võiks edasi uurida/arendada.

Kokkuvõtte ei esita enam uusi andmeid ega fakte ega viita kirjandusele;

6. *kasutatud kirjanduse loetelu* - peab sisaldama kõiki allikaid, mida töö käigus on kasutatud ja millele on viidatud;

7. *lisad* (vajadusel, kui on) - on tööd täiendav või illustreeriv materjal. Lisad pealkirjastatakse ja tähistatakse.

- Vormistamisel lähtub töö koostaja Rakvere Reaalgümnaasiumi loovtööde vormistamise juhendist.
- Juhendaja ja juhendatav kohtuvad vastavalt vajadusele, lähtudes ajakavast, kuid mitte vähem kui viiel korral. Õpilasel tuleb leida mõlemale sobiv aeg õpetaja tööaja piires ja kohtumised aegsasti kokku leppida.
- Loovtöö peab olema kirjutatud korrektses keeles. Kirjutamisel tuleb vältida sõnakordusi, slängi, tõlkevääratusi, emotsionaalsust. Kindlasti tuleb viidata kasutatud allikatele.
- Valmis paber kandjal loovtöö esitatakse tähtajaks juhendajale, kes viib töö komisjoni esimehele. Valmis töö saadab õpilane ka failina loovtööde komisjoni esimehele.
- Loovtöö loetakse sooritatuks, kui
 - ✓ õpilane on esitanud loovtöö komisjonile;
 - ✓ õpilane on esitlenud kaitsmisel oma loovtööd kaasõpilastele ja komisjonile;
 - ✓ kaitsmine on õnnestunud.
- Hariduslike erivajadustega õpilastele võib juhendaja ettepanekul ja direktori otsusega võimaldada erivajadusest tulenevaid eritingimusi loovtöö korraldamiseks, vormistamiseks, kaitsmiseks ja hindamiseks.
- Ilma juhendaja kinnitusega ei saa õpilane tööd esitada ja kaitsmisele ei pääse.

Loovtöö tegemise ajakava

- 7. klassi V õppeperioodil tutvustab klassijuhataja või õppealajuhataja õpilastele loovtöö korraldamise põhimõtteid, töö koostamise nõudeid ning tähtaegu.
- Hiljemalt 7. klassi lõpuks valivad õpilased enda tööle juhendaja, kellega koos sõnastatakse lõplik teema. Loovtöö teema ja juhendaja kooskõlastatakse õpilase tegevuskavas (lisa 1).
- Loovtööd tegemisel tuleb lahtuda järgnevast ajakavast:

1. novembri teisel nädalal esitab õpilane komisjonile vaheseminariks esitluse sellest, kuidas töö on edenenud, mis on tehtud, mis veel jäänud (mitte kogu töö);
 2. õpilane esitab valmis töö juhendajale veebruari kolmandaks nädalaks;
 3. õpilane esitab valmis töö komisjonile märtsi esimesel nädalal;
 4. tööde kaitsmine toimub märtsi viimasel reedel.
- Kõik tähtajad täpsustatakse kuupäevadega 7. klassi lõpuks.
 - Tähtajaks **komisjonile** esitamata töö suunatakse järelkaitsmisele.

Loovtööde kaitsmine

- Õpilane kaitseb loovtööd komisjoni ees.
- Loovtöö kaitsmiseks teeb õpilane esitluse.
- Kaitsmine on ametlik üritus, kuhu tullakse korrektses riietuses.
- Loovtöö teema ja kaitsmise tulemus märgitakse põhikooli lõputunnistusele.
- Loovtööd säilitatakse kirjaliku kokkuvõtte kujul kooli raamatukogus.

Kooli valitud temaatikast lähtumine

RRG põhikooli õppekava valdkonnad on

- sotsiaalsained;
- keel ja kirjandus;
- võõrkeeled;
- matemaatika;
- loodusained;
- kunstained;
- käsitöö ja kodundus, tehnoloogia;
- kehaline kasvatus.

Loovtööde temaatika

Sotsiaalsained

Kultuuriline identiteet

- uurimus, mis sisaldab ühe piirkonna kultuuripärandi kirjeldust või mitme piirkonna kultuuripärandi võrdlust, uurimusele lisandub kindlasti oma vaatenurk või interpretatsioon;
- uurimus, mis käsitleb identiteeditunnetust kui sellist
- projekt – dramaturgilises laadis ette kantud uurimuse tulemus ja interpretatsioon, mille puhul on nõutav ettevalmistustöö kirjalik aruanne, kus kõigi grupiliikmete osa on ära näidatud
- projekt – pildi- ja fotomaterjali korrapärane kogumine vastavalt teemale, selle töötlemine, interpreteerimine, kokkupanek, töö käigu kirjeldus
- loovtöö või projekt, mida saab seostada UNESCO nädalaga koolis
- projekt või loovtöö, mis näitlikustab identiteeditunnet kui sellist, sellele
- lisandub töö kirjeldus ja interpretatsioon

Keskkond ja jätkusuutlik areng

- uurimus, mis kirjeldab ühe valdkonna, piirkonna või ettevõtmise arengut määratud perioodi jooksul ja analüüsib (interpreteerib) selle jätkusuutlikkust, määratledes jätkusuutlikkuse mõiste vastavalt 8. klassi arusaamadele ja üldlevinud seletustele

Väärtused ja kõlblus

- uurimus – uurib tänapäeva inimgruppide väärtushinnanguid, süstematiseerib, analüüsib, mudeldab või võrdleb – see on iseseisev uurimustöö
- uurimus – võrdleb olemasolevaid ajaloolisi või eri rahvaste/uskumuste väärtussüsteeme, interpreteerib
- projekt – püüab inimekäitumise ja väärtushinnangute vahelist seost esile tuua, kasutades dramaturgilisi või fotograafilisi vms. vahendeid, millele lisandub tegevuse kirjeldus
- kunstitöö – kindla eesmärgiga koostatud näitus, mis juhib tähelepanu mingitele valitud kõlbluse aspektidele
- dramaturgiline loovtöö, mis seostub isamaalisuse kui väärtusega ja mida saab esitada/üles panna meie riigi tähtpäevade puhul (Tartu rahu aastapäev, Iseseisvuspäev jne.)

Ajalugu, bioloogiat ja geograafiat siduvad uurimuslikud loovtööd,

- mis kirjeldavad mingit paikkonda kõigist neist aspektidest lähtuvalt, mille osaks on ka iseseisev materjali kogumine ja fotomaterjal

Sotsiaalaineid ja kunstiaineid siduvad projektid

Eesti keel ja kirjandus

Uurimistöö (laste lugemus ja keelekasutus, Rakverega seotud kultuuritegelane, RRG vilistlaste käekäik, folkloor jne)

Projektid

- Omalooming: jutu- või luulekogu koostamine ja illustreerimine, instseneering, stsenaariumi kirjutamine
- Laua –või mälumängu väljamõtlemine
- Kultuuriõhtu korraldamine

Kunstained

- mistahes kujutava kunsti, käsitöö- või tehnoloogiaõpetuse projekti loomine
- foto- või kunstinäitus
- õppematerjali loomine
- üleriigiline või maakondlik õpilasuuring, olümpiaad

Võõrkeeled

- Võõrkeelte (inglise, saksa, vene keel) loovtöökäsi võib olla:
- Kogumik omaloomingust (luuletused, jutud, naljad, koomiksid vms.)
- Õppeotstarbeline ristsõnade, mõistatuste jms. kogumik
- Võõrkeelsete mängude kogumik (õppeotstarbeline)
- Lauamängud (õppeotstarbelised, koos juhendiga)
- Näidend (grupitöö)
- Kalender erinevatest tähtpäevadest, mida tähistatakse võõrkeelt kõnelevates
- maades
- Väljapanek/stend tähtpäevadest erinevates maades
- Album/ blogi/ film sõpruskooli(s) külaskäigust
- Sõpruskooli vastuvõtu korraldamine (programm, koolituvustus, ekskursiooni
- korraldamine...)

- Esitlus (PowerPoint või Google Esitlus või muu esitluskeskkond) ühest võõrkeelt kõnelevast maast või muul teemal (õppeotstarbeline)
- Blogi (reisist, ühest koolipäevast, vaba aja veetmisest sõpradega vms)
- Teemaatiline E-raamat
- Veebikoomiksid vms.
- Filmi või näidendi stsenaarium
- Rahvustoit ja/või jook
- Suveniiride kogu koostamine
- Viktoriin õppeaasta lõpus kogu õpitud materjali põhjal (õppeotstarbeline)
- Laulusõnade (või muu) tõlked
- E-õppematerjalid erinevates keskkondades (Quizlet, kuldvillak, Learningapps vms.)
- Võõrkeele ürituse korraldamine (koolisisene või maakondlik, ka keele propageerimiseks)

Loodusained

Loodusainete loovtöodes on tähtsal kohal praktiline osa:

- Katsed
- Mõõtmised
- Vaatlused
- Mudelid
- Makett jne. millele lisaks teoreetiline taust ja põhjendused (mida tehti, kuidas tehti, miks see oluline on jne.)
- Osalemine projektides: praktiline tegevus, andmete ja taustainfo kogumine, järeldused, tulemuste vormistamine, ettekanne jne, mis võib lõimuda ka teiste ainetega: kunstiõpetus, ajalugu

Muusikaõpetus

Loominguline töö:

Vokaal- või instrumentaalmuusika interpreteerimine

Juhend: 2 erineva iseloomuga teose ettekandmine

- Laulu või pala valimine
- Esitajate koosseisu valimine
- Erinevate hääle- või pillipartiide selgeks õpetamine

- Puhta kooskõla saavutamine
- Dünaamika kujundamine
- Emotsionaalne ettekandmine

Projektiülesanded:

- Posterid koos kirjaliku selgitusega
- Uurimistööd: referaat, essee
- Sõnalis- muusikalised põimikud
- Muusikalised näitemängud
- Teiste ainetega lõimitud üritused

Omaloomingulise laulu või pala ilmekas esitus (ette võib kanda ka keegi teine õpilane või kollektiiv)

Käsitöö ja kodundus

Individuaalne töö:

Eseme kavandamine ja valmistamine.

Kavandamine eeldab mingit enda ideed, mis on saadud eelnevalt erinevate allikate uurimisel (allikad näidata).

Kudumine:

- Kampsun
- Vest
- Diivani padjakatted vms.
- Erinevaid tehnikaid siduv ese

Heegeldamine:

- Fileepitsi kasutamine mingi konkreetse taiese (seinakaunistus, unenäopüüdja, vaip vm) valmistamiseks

Viltimine

Käsitöö näituse korraldamine

Moedemonstratsioon

Õppevideo valmistamine

Kodundus:

- Retseptiblogi
- Retseptiraamat
- Rahvuslike toitude valmistamine ja tutvustamine

Uurimistöö

• Tervislik toitumine: toorsalatid, mahlad, puu- ja juurviljad RRG õpilaste menüüs, hommikusöök – kõige tähtsam toidukord jne.

- RRG õpilaste toitumisharjumused vms.
- Toitumishäired, toitumiskavade järgimine

Tehnoloogiaõpetus:

- Puidust mööblikomplekti valmistamine
- Mööbli restaureerimine

Matemaatika

- Loovtöoks võib olla uurimistöö, projektitöö või praktiline töö:
- Võib koostada temaatilisi ristsõnu ja matemaatilisi mängu
- Võib läbi viia matemaatika päeva või nädala
- Uurida materjalide maksumust ja arvutada oma toa (kodu) remondi kulukust
- Uurida, kus läheb vaja koolis õpitud matemaatilisi teadmisi – miks on vaja
- matemaatikat?
- Valmistada tasapinnaliste või ruumiliste kehade mudeleid, arvutada nende
- pindala, ruumala jne.

Kehaline kasvatus

Uurimistöö:

- Kodukandi tuntud sportlaste, sporditegelaste elutee
- RRG õpilaste spordisaavutused aastate lõikes
- Spordialad, millega RRG õpilased on kõige rohkem tegelenud jne.

Praktilised tegevused:

- Orienteerumine maastikul või mujal – juhend, läbiviimine
- „Rammumees“ võistluste juhendi koostamine ja läbiviimine erinevatel
- spordialadel
- Ujumisvõistluste korraldamine erinevatele vanuseklassidele, juhendi
- koostamine
- Sporditeemalise viktoriini läbiviimine: küsimuste koostamine erinevatele vanuseastmetele – eelvoorud, lõppvoor jne.

LOOVTÖÖ VALMIMISE TEGEVUSKAVA

Lisa 1

Loovtöö saab olla uurimistöö, projekt või kunstitöö, mis lähtub vähemalt ühest kolmanda kooliastme läbivast temast või on õppeaineid lõimiv.

LIIK

PEALKIRI

LOOVTÖÖ EESMÄRK JA EELDATAV TULEMUS

LOOVTÖÖ AUTOR(ID)

ÕPILASE NIMI	KLASS

LOOVTÖÖ JUHENDAJA(D)

Juhendajaid võib olla mitu. Vähemalt üks juhendaja peab olema RRG õpetaja.

Juhendaja nimi	Töökoht/amet	Allkiri

LOOVTÖÖDE KOOSTAMISE TEGEVUSKAVA

Planeeritud tegevus	Tähtaeg	Juhendaja allkiri
Valitud on teema ja juhendaja.	mai	
Loovtöö valmimise tegevuskava on paigas.	mai/juuni	
Ülevaade teemakohastest allikatest, mida töös saab kasutada, on olemas.		
Praktiline osa on valmis (projekti ja kunstitöö korral), uurimusliku töö korral on andmed käes.		
Teoreetiline osa on valmis.		
Vaheseminariks teeb autor esitluse sellest, kuidas töö on edenenud, mis on tehtud, mis veel teha.	novembri teine nädal	
Õpilane ja juhendaja vaatavad valmis töö koos üle, õpilane teeb viimased parandused.		
Loovtöö on valmis ja juhendajale esitatud.	enne veebruari vaheaega	
Loovtöö paberi ja ka failina on komisjoni esimehele esitatud.	märtsi esimene nädal	Komisjoni esimehe allkiri
Loovtöö kaitsmine märtsis		